

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Propaganda domowego chowu

Znaczenie reklamy, jako pewnej umiejętności, która wymaga nieraz długiej nauki a czasem też i trochę talentu, zostało przez stery handlowe dostatecznie docenione. Wielkie domy towarowe utrzymują dobrze opłacanych dekoratorów. Nie jeden ku piec opłaca specjalnie zaprojektowaną dla niego witrynę wystawową. W gimnazjach kupieckich wprowadzono specjalny przedmiot „technika reklamy”.

Nie da się tego powiedzieć o propagandzie, a nawet o jej gorszej od mianie — agitacji. Wprawdzie wszyscy, a już najwięcej ci, co pragną zbierać owoce akcji tego rodzaju, doceniają znaczenie propagandy, brakuje jednak prawie zawsze tej rzetelnej umiejętności, pomysłowości, inwencji, a czasem nawet inteligencji w ko- rzystaniu z już wyprodukowanych, nie raz zupełnie zaważonych, środków, które to momenty muszą być chować kazuo, kto się zabiera do propagandowej roboty.

Wybory, które w Wilnie miało rozkosz przetrwać na przestrzeni kilku wie- sęcy aż dwa razy, były doskonałą okazją do studiowania zagadnienia partactwa w propagandzie względnie agitacji. Już to jest pewne, że dotychczas Goebbels (mimo nastrojów oddający sprawiedliwość jemu, że jest jednak geniuszem propagandy). Warto było pochodzić po Wilnie i poczytać przez nikogo nie czytanie odezwy i plaka- ty, aby się zabawić kosztem nieporad- ności i krzyżującej ignorancji, jaka bi- ła z obklejonych plakatów.

Oto na przykład wisi nie duży czere- wony afisz. Dużymi literami, wystar- czająco dużymi na to, aby przecho- dząc rzucić okiem i przeczytać, nadru- kowano: „Obywatelu, jeżeli prag- niesz”... i dalej już drobny maczek ja- kieś epistoły. Czy ten, kto redagował i układał coś podobnego pomyślał, o możliwościach czytania plakatów w przejściu, na chodniku? Kto to bę- dzie czytał? Zaręczam, że nikt tego istotnie nie czytał. Bo nawet gdyby taki zatwardziały polityk i znalazł się, to jednak bardzo często rozklejające umieszczają tego rodzaju wypracowa- nia na wysokości, która nie poz- wala na swobodne studium bez po- mocy przyrządów optycznych o zna- czej nawet sile.

Jeszcze lepszym przykładem była mikroskopijna ulotka bloku demokra- tycznego rozklejana jak najbardziej niedbale, najczęściej tam, gdzie wła- śnie nawet nikt okiem nie rzuci. Mała kartka, zadrukowana drobnymi drukami, w której jedynie nieco więk- szymi literami uwidoczniło się hasło: „Nie dajmy, by faszyzm rządził Wil- nem”. Po za drukami i formatem, któ- re dyskwalifikują podobną robotę z punktu widzenia techniki propagan- dowej, samo hasło również jest do- wodem nie zbyt wielkiej pomysłowo- ści autorów. Jeszcze przed paru laty słowo „faszyzm” było swego rodzaju kwalifikacją ideową. To był stem- pel dla pewnego rodzaju umysłowości, cech mentalności. Wtedy użycie tak- iego akcentu mogło mieć swoją war- tość, mogło zapaść do świadomości lub nieświadomości słuchacza czy czytelnika i wytworzyć w nim pewne dyspozycje. Dzisiaj, gdy nagle nastę- piło wyraźne rozszczępienie między rzeczywistym faszyzmem a tym, co się poczuwało do duchowego z nim pokrewieństwa, co mogło być nazy- wane z dopuszczalną nieściśłością ró- wnież faszyzmem, frazes utracił swo- ją siłę wymowy, utracił swój walor agitacyjny. Faszyzm prosto został zlokalizowany na mapie — i było zupełnie zrozumiałe, że dowcip pusz- czony przez pismo endeckie o zwał- czaniu jakiegos Włocha w Wilnie przez demokrtów stał się w tych wa- runkach dowcipem udanym, a nawet- więcej: pewną kontrpropagandą nie- wątpliwie skuteczną.

Jeżeli chodzi o temat sentencji propagandowych, to zupełnie nieszc- żeśliwym okazał się temat Hitlera. Jeżeli jeszcze z tym faszyzmem moż- na się spierać, że trafił komuś do przekonania, to już zaprawienie bi- gosu propagandowego imieniem Hit- lera było bardzo słabym pomysłem agitacyjnej kuchni.

Kto chce zmartwić Hitlera,
Demokratów wybiera.

Już widzę tego biednego Hitlera, przygnębionego do granic czarnej melancholii, siedzącego w Berchtes- gaden, wpatrzonego tępym wzrokiem na wschód. Demokratów w Wilnie wybrał On tego sobie nigdy nie za- pomni...

Mozna snuć najbardziej misterny łańcuszek przyczyn i skutków, na któ- rego jednym końcu przytwierdzony ten slogan, na drugim zaś — jakiś wspaniały porządek agutowanego oby- wateła, jednak nie nie potrafi zatrzeć

bądź co bądź tej dysproporcji, jaka niewątpliwie istnieje między zmartwie- niem Hitlera a przejściem demokra- tów do Rady Miejskiej. Propaganda, a w szczególności agitacja politycz- na, może nieraz operować przeja- skrawieniami, może szermować na- ciąganymi argumentami, może nawet mniej lub więcej rozmiąć się z praw- dą, co już jest rzeczą etyki, a nie te- chniki propagandy, jednak musi za- wsze liczyć się z pewnym stopniem prawdopodobieństwa faktów czy ze- stawień, rzucanych do świadomości wyborcy czy klienta.

Hitlerowi przytyczka w nos
Da kto da na 2 głos.

Niewątpliwie jest o perła poezji, jednak ten Hitler znów trafia jak Pi- łał w Credo. Można się tłumaczyć pe- wnym żartobliwym tonem tego hasła, zdaje się jednak w propagandzie i agitacji żart opłaca się i gotówkwo- i moralnie tylko wtedy, kiedy jest pierwszej jakości.

W porównaniu z takimi wyczy- niami już znacznie szczęśliwszym był dwuwierszowy poemat:

Kto na Ozon da swój głos,
Ten o Wilna nie dba los.

Nic nas w tej chwili nie obcho- dzi obiektywna wartość twierdzeń, za- wartych w hasłach propagandowych. Traktujemy rzecz wyłącznie tylko z punktu widzenia dobrej lub złej ro- boty propagandowej. Niezależnie od tego kto ma rację i kto na kogo wię- cej wylał pomyj, można bezstronnie przyznać czasem, że ten lub inny chwyt był bardziej udany.

Takim właśnie udanym chwytem była ulotka endeckiego bloku z ostrze- żeniem, że Nr taki a taki — to Ozon, a inny znów — socjaliści. W takim ostrzeżeniu, które biorąc rzecz for- malnie, nie zawierało żadnych powo- dów do interwencji ze strony osób czy grup „dotkniętych”, jednak biła w świadomość wyborcy dwoma mo-

mentami. Po pierwsze robiła wraże- nie jakiejś rewelacji, odkrycia, o któ- rym nikt dotychczas nie wiedział; ta- pała ludzi na sensację. Po drugie wrzynała się w pamięć swoim cha- rakterem. Ostrzeżenie! To już jest coś, a może nawet więcej, niż dla te- go lub innego jest wiadome. Rodzi się- podejrzliwość. Podrywa się zaufanie do tych, przed którymi się ostrze- ga. A przecież o to i chodzi.

Po za tym jednym fajerwerkiem blokowi katolickiemu nie udało się- nic godnego uwagi stworzyć. Argu- mentem żydowski stanowił bodaj cały arsenał pomysłowości endeckich Goebbelsów. Zamiast bogactwa ude- rzał jednostajnością tematu, ubóst- wem materiału, który by nadawał się do publicznego głoszenia.

W ogóle żadne ugrupowanie, któ- re stawiało do wyborów nie wyka- zało, że technikę propagandową doce- nia i ma wypracowaną. Całe wybory były jednym wielkim pokazem lau- dacji i nieporadności w tej dziedzinie. Jest o niewątpliwym dowodem, że- zagadnienie propagandy, sprawa ou- czajająca na masę, urabiania swia- domości pewnych zbiorowości, kie- rowania jej świadomością w pożąd- nym dla siebie kierunku — wszyst- ko to leży w całkowicie zaniedba- nym, roboty propagandowa leży w- sierzce zainteresowań amatorskich i- rozwiązań ujęciowych. Czasem tyl- ko wyskoczy jakiś domorosły talent z Bożej łaski, ale i ten nie znajduje- w takich warunkach możliwości wyka- zania swoich zdolności. Do ta spr- awa wymaga nie tylko zdolności, lecz- także pewnej pracy, nabytej umiejęt- ności, studiów i przede wszystkim- zrozumienia, że tylko dobrze przepra- cowane zagadnienie może dać dobre- wyniki, tylko opanowana technika i- inteligentne stosowanie wszelkich- środków, jakie są do dyspozycji, mo- gą prowadzić do celu. Bez tego wszel- ka akcja pozostanie zawsze partact- wem, a w dalszym efekcie — wyrzu- caniem na próżno pieniędzy.

A szkoda. Mało szkoda — całkiem- źle. Propaganda dzisiaj narówni z- czołgiem i armatą staje jako broń- wojenna. Kraj, który zaniedba umie- jętną propagandy, może przegrać- wojnę. Niemcy to zrozumieli dzisiaj. Odrabiają to, co mieli w zaniedba- niu podczas wojny, kiedy to koalicja- dobrze zorganizowaną propagandą- zarówno wewnątrz krajów central- nych, jak też i na terenie państw neu- tralnych, nie mało przyczyniła się do- sfinalizowania sprawy w roku 1918. Niemcy hitlerowskie do zagadnień- propagandy przykładają specjalną- wagę. Urząd ministra propagandy, który właściwie nazywa się minist- rem od oświecania (Erklärung) naro- du i wpajania mu nowych prawd, jest urzędem, który właściwie dyrygu- je całym życiem w państwie. Bowiem- on właśnie reżyseruje te wszystkie- nastroje, odruchy i zbiorowe czyny, które po tym stają się oparciem dla- decyzji partii. Lecz to co robi Goeb- bels wewnątrz kraju jest dla nas- mniej ważne. Większe bez porówna- nia znaczenie ma propaganda zew- nętrna. „Reichsministerium für Pro- paganda und Erklärung des Volks”- nie żałuje pieniędzy np. na opłace- nie specjalnych numerów, poświęco- nych Niemcom współczesnym, a wy- dawanych przez sympatyków w tym- lub innym kraju. Redakcja myśli, że- tylko zarobi, lecz Goebbels uważa, że- jego zyski będą bez porównania więk- sze.

Propaganda musi się stać jedną- z funkcji życia państwowego i spo- łecznego. Dobrze rozumiana i pro- wadzona jest takim samym objawem- kultury społeczeństwa, jak liczne tea- try, towarzystwa literackie, film czy- uniwersytety powszechnie.

L. Korowajczyk.

Niemcy próbują rozbić „front obrony pokoju”

WIEDEN. (PT.) Wiedeński „Boel- kischer Beobachter zamieszcza arty- kuł, w którym stara się namówić Ru- munię, aby ekspansja jej polityki po- szła w kierunku rozszerzenia jej po- tęgi na morzu. Rumunia, opierając- swą potęgę lądową na naturalnie ob-

warowanym Siedmiogrodzie, powinna- dzisiaj pójść śladem prastarych ksią- żąt siedmiogrodzkich dążących już- wówczas do opanowania Morza Czarnego. Morze to jest jednak opanowane- dzisiaj przez Rosję i Turcję, przy po- parciu w dodatku Anglii, które to pań-

stwa — jak stara się sugerować dzien- nik — godzą w serce Europy, a to wła- śnie musi obchodzić Rumunię, jako- państwo, przedstawiające w Europie- Środkowej jednolitą całość narodową- i terytorialną.

... ale front rozwija się i krzepnie

Gen. Gamelin w Londynie. Zacieśnienie współpracy wojskowej Anglii i Francji

LONDYN. (PAT.) Gen. Gamelin- podejmowany był wczoraj wieczorem- bankietem wydanym na jego cześć- przez rząd brytyjski w hotelu Carlton. W czasie bankietu minister wojny Ho- re Belisha wygłosił w języku francu- skim przemówienie, w którym pod- niósł wartość armii francuskiej oraz- zasługi gen. Gamelina.

Minister zapowiedział ponadto wy- jazd specjalnej delegacji armii brytyj- skiej do Paryża w dniu święta naro- dowego Francji 14 lipca. Kończąc- swój toast min. Hore Belisha nawią- zując do historycznego zdania z okre- su wojen napoleońskich oświadczył: „W minionej epoce, bardziej ożywo- nej duchem romantyzmu niż obecna-

przodkowie wasi pozdrawiając na- placu boju nasze oddziały wołali: „Pan- owie Anglicy, strzelajcie pierwsi”. (Mes- sieurs les Anglais tirez les premiers). Dzisiaj nie ma już mowy o tym, kto- z nas będzie strzelać pierwszy, nato- miast w razie potrzeby strzelać będzie- my razem”.

Przygotowania gospodarcze Szwecji na wypadek wojny

SZTOKHOLM. (PAT.) Riksdag u- dzielił 139 przeciw 56 głosami Izby- Deputowanych i 87 przeciw 43 głos- w Senacie pełnomocnictw rządowi- szwedzkiemu w sprawach związanych- z gospodarczym przygotowaniem- Szwecji na wypadek wojny, lub zagro- żenia wojennego. Pełnomocnictwa do-

tyczą m. in. prawa określenia cen ma- ksymalnych na artykuły pierwszej po- trzeby.

SZTOKHOLM. (PAT.) W drodze- powrotnej z Finlandii przybyła wzo- raj do Sztokholmu delegacja oficerów- duńskich inżynierii wojennej z płk.

Maare na czele. Oficerowie duńscy, po- zapoznaniu się z różnymi obiektami- wojskowymi w Finlandii, zabawią w- Szwecji około tygodnia i zwiędzą insty- tucje techniczno-wojskowe, m. in. za- kłady Boforsa oraz szwedzkie lotnic- two wojskowe.

Czesi już są zdeterminowani

Nowe gwałty i represje niemieckie w protektoracie

PRAGA, (PAT.) — Wczoraj w no- cy w jednym z lokali nocnych w Klad- nie w wielkim ośrodku przemysłu- górn.-hutniczym, doszło do krwawego- starcia, w wyniku którego wach- mistrz niemieckiej żandarmerii woj- skowej Wilhelm Knidst, został zast- rzelony, a jedna osoba ciężko ranna. W związku z tym kilkadziesiąt osób- aresztowano.

PRAGA, (PAT.) — W związku z- krwawym incydem w Kladnie, w- wyniku którego wachmistrz niemiec-

kiej żandarmerii Knidst został zast- rzelony, protektor Neurath wydał- ostre zarządzenia obowiązujące w ca- łym powiecie kladnieńskim.

Z natychmiastową wykonalnością- zostało zarządzone rozbrojenie i za- wieszenie w urzędowaniu czeskiego- korpusu policji.

Burmistrza m. Kladno oraz wszy- stkich członków rady miejskiej zwol- niono.

Na miejsce ich powołano niemie- cki komitet rządzący. Wszystkie

szkoły, teatry, kina i lokale publicz- ne zostały zamknięte.

W godzinach od 20 do 5 wszyst- kie bramy i okna muszą być zamknię- te. W razie niezastosowania się do- tych zarządzeń żołnierze niemieccy- będą strzelali do okien.

Organizowanie jakichkolwiek- zgromadzeń pod gołym niebem jest- zakazane. Ponadto protektor Neur- ath ostrzega, że o ile „sprawa czy- nu” nie zostanie ujęta do godz. 20- 9 hm. zarządzi dalsze represje.

Załamanie się ofensywy japońskiej

CZUNKING, (PAT.) Według wia- domości ze źródeł chińskich ofensy- wa japońska w zachodniej części pro- wincji Szansi, prowadzona w kierunku

ku rzeki Żółtej załamała się. Celem- jej było rzekomo osiągnięcie trzech- punktów, w których można przejść

przez rzekę Żółtą, dzielącą prowincje- Szansi i Szensi. Siły japońskie dzia- łające na tym odcinku obliczają na- 10.000.

Wczorajsze uroczystości Bożego Ciała

Na wczorajsze uroczystości Bożego Ciała Wilno przybrało szatę odświętną; wszystkie domy w mieście udekorowano chorągwiąmi o barwach narodowych i papieskich, a w tryny sklepowe, bramy i wejścia przybrano młodymi brzoźkami. Specjalną dekorację otrzymały ulice, którymi miała przejść procesja Kamieni ce przybrano flagami, festonami i zielenią, w oknach mieszkań katolickich i wystawach sklepowych pośród zieleni wystawiono obrazy, przedstawiające P. Jezusa i Świętych Pańskich, a na chodnikach urządzono ołtarzyki.

NABOŻEŃSTWO W BAZYLICE KATEDRALNEJ.

Obchód Bożego Ciała rozpoczęły msze św., które odbyły się z rana we wszystkich kościołach wileńskich przy udziale tłumów wiernych. Pon tyfikalne nabożeństwo odbyło się w Bazylce. Rozpoczęło się ono o godz. 10 z rana. Na długo jednak przed tym do Bazylki zaczęły przybywać przedstawiciele władz, na czele z woj. Maruszewskim, delegaci wojska i samorządu, reprezentanci instytucji i organizacji społecznych oraz ludność, która wypełniła całą świątynię. W stalach zasiadła kapituła Metropolitańska, za prezbiterium zajęło miejsce duchowieństwo i alumni Seminarium Duchownego, a w nawie głównej w krzesłach zasiadli przedstawiciele władz i społeczeństwa. Mszę św. celebrował J. E. ks. Arcybiskup-Metropolita Romuald Jałbrzykowski w otoczeniu licznego duchowieństwa.

PRZYGOTOWANIA DO PROCESJI.

W chwili, gdy w Bazylce rozpoczynano się nabożeństwo, na ulicach miasta zaczęła formować się już procesja. Ze wszystkich świątyń zaczęły przybywać procesje i zajmować wyznaczone im miejsca. Z całego miasta zaczęły ścigać szkoły, gimnazja i najrozmaitsze organizacje.

Czoło procesji ustawiło się koło Mostu Zielonego. Stały tam szkoły powszechne i gimnazja. Za nimi w kierunku ul. Dąbrowskiego stały związki i stowarzyszenia zawodowe oraz cechy rzemieślnicze. Koło kościoła św. Jakuba ustawiły się bawiące w Wilnie pielgrzymki z prowincji. Na ul. 3 Maja zajęły miejsca korporacje i inne organizacje akademickie oraz stowarzyszenia kombatanckie.

Sokół, związki sportowe, ideowe, filantropijne i religijne. Wzdłuż ul. Mickiewicza, na odcinku od ul. Garbarskiej do gmachu Sądów, ustawiły się procesje z kościołów nieparafialnych i parafialnych, a od ul. Garbarskiej do Placu Katedralnego Kółka Krucjata Eucharystycznego.

20 TYS. WIERNYCH BRAŁO UDZIAŁ W PROCESJI.

Bezpośrednio po mszy św. w Bazylice o godz. 11 z rana ruszyła procesja. Poprzedzany przez dwa długie szeregi zakonnic i zakonników z klasztorów wileńskich oraz duchowieństwo świeckie na czele z Kapitułą Metropolitańską postępował pod baldachimem, niesionym przez kapłanów. J. E. ks. Arcybiskup-Metropolita Romuald Jałbrzykowski z Przenajświętszym Sakramentem. Za baldachimem kroczyli przedstawiciele władz i społeczeństwa, Archidiecezjalna Rada Akcji Katolickiej, Senat Akademicki, prezydium sądów i prezesi urzędów niespolonowanych. Procesję zamykał kordon wojska, za którym szła rzesza wiernych. W pierwszej parze prowadził Celebranta woj. Maruszewski i przedstawiciel wojska, a w następnych przedstawiciele szkolnictwa, USB, Zarządu Miasta, Akcji Katolickiej i inni.

Procesja udała się ul. Mickiewicza do pierwszego ołtarza, urządzonego

przez wojsko naprzeciw skwerku Orzeszkowej, przy gmachu BGK. Tam ks. kanonik Ellert odśpiewał pierwszą Ewangelię. Po tym procesja śpiewając „Twoja cześć i chwała“ ruszyła dalej ul. Mickiewicza do drugiego ołtarza, urządzonego przez Izbę Przemysłowo-Handlową przy gmachu Izby. Drugą Ewangelię odśpiewał ks. kanonik Cichowski. Następnie procesja ruszyła ul. 3 Maja. Trzecią Ewangelię odśpiewał ks. kanonik kancl. A. Sawicki przy ołtarzu, wzniesionym przez parafię świętojakubską przy kościele św. św. Jakuba i Filipa.

Do ostatniego ołtarza zbudowanego przez Akcję Katolicką i zarząd Biblioteki Wróblewskich przy gmachu wspomnianej biblioteki na ul. Arsenalskiej udała się procesja przez ul. I Baterii i Zygmuntofską. Czwartą Ewangelię wykonał ks. kan. Chalecki. Po tym przez ul. Arsenalską procesja powróciła na plac Katedralny, gdzie sprzed ołtarza, umieszczonego u głównego wejścia do Bazylki arcybiskup udzielił zbranym tłumom błogosławieństwa Przenajświętszym Sakramentem. Na zakończenie zebrane tłumy odśpiewały „Boże coś Polskę“. W tegorocznej procesji, wzięło udział ok. 20 tys. wiernych. Wypadła więc ona bardzo imponująco.

Jugosławia odrzuci niemiecką propozycję pożyczkową

BIAŁOGRÓD, (PAT). — Jak wiadomo, Niemcy zaproponowali Jugosławii pożyczkę w wysokości 200 milionów marek na okres 10 lat. Pożyczka ta miałaby być przeznaczona na uprzemysłowienie kraju oraz na zakup sprzętu lotniczego w Rzeszy. Słata jej miałyby miejsce w ramach rozszerzonej umowy handlowej, na mocy której Jugosławia byłaby zmuszona do zwiększenia swego eksportu do Niemiec, w pierwszym rzędzie artykułów spożywczych i surowców, jak miedź, nikiel itp.

Pomimo pozornie korzystnych warunków oferty niemieckiej jugosłowiańskie sfery gospodarcze ustosunkowały się do tej propozycji negatywnie, obawiając się dalszego uzależnienia się na polu gospodarczym od

Niemiec. W tych okolicznościach prawdopodobnym jest, że Jugosławia skoryta raczej z propozycji Włoch, skłonnych do udzielenia pożyczki tej samej wysokości. 70 proc. tej pożyczki miałyby być spłacone w ramach wymiany towarowej i 30 proc. — w dewizach. Przyjęcie oferty włoskiej nie zagrażałoby w tym stopniu pozycji gospodarczej Jugosławii. Stosunki handlowe jugosłowiańsko-włoskie natrafiają dotychczas na trudności ze względu na brak artykułów włoskich, których potrzebuje Jugosławia. Zwiększenie zaś wymiany towarowej z Włochami stworzyłoby — jak tłumaczy w Jugosławii — pewną równowagę i zahamowało dalszą ekspansję Rzeszy.

Handel Polski z Ameryką Środkową

Handel nasz z krajami Ameryki Środkowej rozwija się pomyślnie, mimo że ciągle jeszcze obroty jego są stosunkowo b. małe. W roku ubiegłym ogólna wartość naszego wywozu do siedmiu państw lądowych Ameryki Środkowej, a więc: Meksyku, Gwatemali, Hondurasu, Salwadoru, Kostaryki, Nikaragui i Panamy — wyniosła 3.177 tys. zł., z czego prawie trzy czwarte kierowane było do Meksyku. Wartość przywozu z tych krajów była znacznie wyższa i wyniosła w r. 1939 4.698 tys. zł., z czego również większość przypadała na Meksyk. Zaznaczyć jednak trzeba, że rok 1937 wykazywał dla nas saldo ujemne w obrotach z Ameryką Środkową dwa razy większe, wyrażające się w

kwocie 2.307 tys. zł., wobec 1.521 tys. zł., notowanych obecnie. Główny artykuł naszego wywozu stanowi bibułka papierowa niebarwiona, której w r. 1938 wywieźliśmy do Meksyku za 1.342 tys. zł., dalej płyty klejone olchowe, słód, szynki w puszkach, idące do Panamy, meble gięte i biała żelazna stalowa eksportowana do Kostaryki. Po stronie przywozu główną rolę odgrywają rudy cynku i blacha cynkowa importowana z Meksyku za łączną sumę 2.132 tys. zł., co stanowi prawie połowę całego naszego importu, a na dalszym miejscu — miejscowe artykuły kolonialne, jak korbce ryżowe, fibra, kawa, kakao i banany.

Polscy robotnicy rolni w Estonii

Latem roku bieżącego ma znaleźć zatrudnienie w Estonii około 5 tys. polskich robotników rolnych. Jest to tym ważniejsze, że w związku z sytuacją polityczną wstrzymana została sezonowa emigracja na roboty do

Niemiec. Dodać należy, że pertraktacje prowadzone przez estońską Izbę Rolniczą w sprawie sprowadzenia robotników z Czech i Węgier zakończono nie zostały z wynikiem niepomyślnym.

Eksport litewski przez Libawę napotyka na trudności

KOWNO, (PAT). — Prasa donosi o niezadowoleniu eksporterów litewskich, spowodowanym wygórowanymi imi taryfami w porcie w Libawie, przez który kierował się ostatnio tran-

zyt towarów litewskich po utracie Kłajpedy. Wysokie taryfy portu w Libawie działają — zdaniem eksporterów litewskich, hamująco na tranzyt litewski tą drogą.

Litwa bierze udział w Targach Północnych

Do Wilna powróciła po kilkudniowym pobycie w Kownie wycieczka kupców i przemysłowców wileńskich, która doznała bardzo serdecznego przyjęcia na Litwie. Przedstawiciele wileńskich kupców i przemysłowców dokonali pewnych transakcji oraz omówili sprawę udziału Litwy w Targach Północnych w Wilnie. Zaz-

naczyć należy, że udział litewskich sfer gospodarczych w tegorocznych Targach Północnych jest zapewniony.

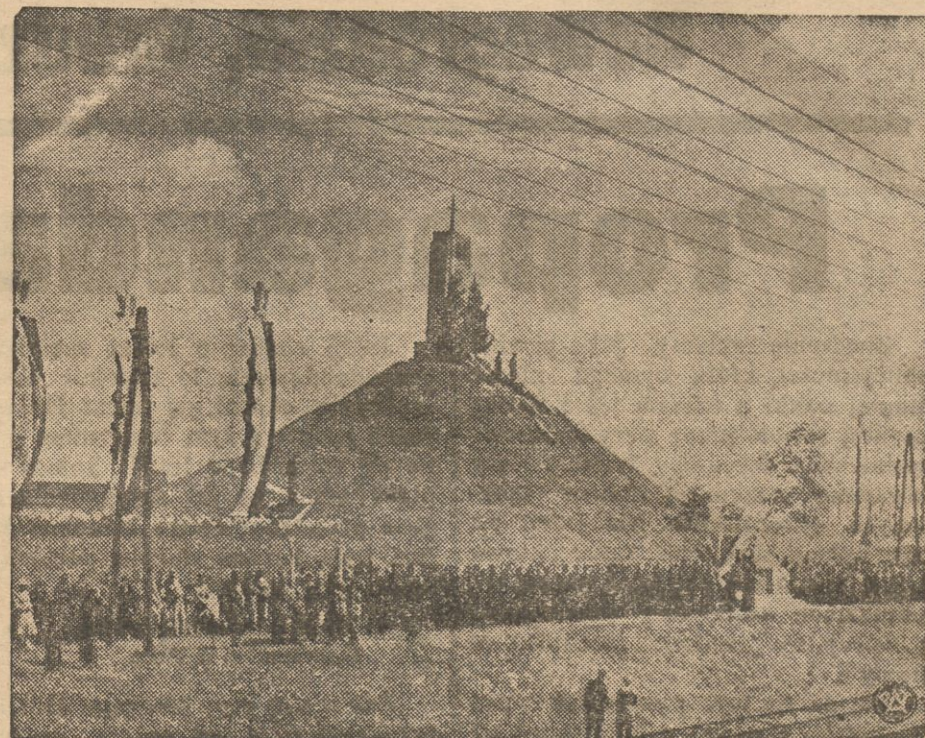
Wycieczka kupiectwa wileńskiego w Kownie była pierwszym nawiazaniem bezpośrednich kontaktów organizacyjno-handlowych pomiędzy Wilnem i Kownem.

W hołdzie bohaterom Zaawórzańskim

W dniu 4 czerwca, dorocznym zwyczajem Lwów uczcił pamięć 318 bohaterskich żołnierzy, ochotników lwowskich, którzy w dniu 7 sierpnia 1920 r. polegli pod Zawórzem, zwanym „Polskimi Termopilami“, stawiając czoło 4-rom dywizjom konnym Budiennego, dzięki czemu utrzymując na sobie przez 6 godzin ciężar walki, pozwolili przygotować dobrą obronę Lwowa. Podczas

uroczystości pod Zawórzem, została odsłonięta tablica pamiątkowa, poświęcona bohaterom, poległym w nierównej walce. Odsłonięcia tablicy dokonał jeden z nielicznych pozostałych przy życiu uczestników walk zaawórzańskich.

Na kurhanie, poświęconym pamięci poległych bohaterów, odbyło się nabożeństwo polowe, po czym zostały złożone wieńce

Na zdjęciu — „Polskie Termopile“ — kurhan pod Zawórzem, wspólna mogiła 318 bohaterskich żołnierzy polskich.

Kurjer Sportowy

Kusociński drugi w Helsinkach

Ustanowił jednak nowy rekord Pol. i na 5000 m.

W Helsinkach na stadionie olimpijskim wobec 10 tysięcy widzów odbył się wczoraj sensacyjny pojedynek na 5000 m pomiędzy Januszem Kusocińskim i elitą biegaczy fińskich. Początkowo prowadził Kusociński, dopiero na 1000 m przed metą Pekuri finiszował wysuwając się na pierwsze miejsce. Kusociński usiłuje dojść przeciwnika i odległość między nim a Pekurim wciąż maleje.

lecz Pekuri nie daje sobie jednak wydrzeć zwycięstwa i kończy pierwszy bieg w czasie 14:25,6 sekund. Jest to rekord życiowy Pekuriego i najlepszy wynik osiągnięty na świecie w obecnym sezonie.

gorąco oklaskiwany Kusociński kończy bieg jako drugi w wspaniałym czasie 14:29,8 sekund, ustanawiając nowy rekord Polski.

Sensacje na zawodach lekkoatletycznych ŁKS

Noji bije Soldana, a Gierutto przekroczył 16 m w rzucie kulą

tem programem. Walka rozegrała się jedynie między Soldanem a Nojim. Zwyciężył Noji w czasie 15:10,8.

Najlepszy wynik dnia nieoczekiwanie uzyskano w kuli. Gierutto uzyskał wynik najlepszy w biegu roku, mocno zbliżony do rekordu Polski, mianowicie 16,02 m.

Ruch pokonał Wisłę w jedynym meczu ligowym

Oczekiwany z olbrzymim zainteresowaniem mecz ligowy Wisła — Ruch zgrupował przeszło 7 tys. widzów. Pojedynek liderów Ligi zakończył się zwycięstwem Ślązaków 1:0 (0:0). Zawody na ogół rozczarowały

widzów. Mecz był wprawdzie ciekawy i pełen emocji, ale nie stał na wysokim poziomie i forma obu drużyn nie zadowoliła. W dużej mierze wpłynął na to silny upał w pierwszej połowie zawodów.

Praga zwyciężyła Berlin 2:0

Wczoraj odbył się w Pradze wobec 25 tys. widzów międzymiastowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Berlina i Pragi.

Zwyciężyła reprezentacja Pragi w stosunku 2:0 (1:0). Obie bramki dla Czechów zdobył Vytlačil.

Włochy pokonały Węgry 3:1

Wczoraj odbył się w Budapeszcie międzynarodowy mecz piłki nożnej pomiędzy

reprezentacjami Włoch i Węgier. Zwyciężyli Włochy 3:1 (1:0).

Reprezentacja Krakowa przegrała z Wł

W Krakowie odbył się na Miejskim Stadionie Sportowym mecz lekkoatletyczny między reprezentacjami Studium WF i Krakowa. Pierwszy występ studentów WF w tej dziedzinie sportu przyniósł im zwycię-

stwo w stosunku 64:61 punktów. W zespole studentów Studium W. F. startowało kilku czołowych zawodników zrzeszonych w Cracovii.

Sport w kilku wierszach

DOM OLIMPIJEK W HELSINKACH.

Zawodniczki olimpijskie w Helsinkach ulokowane zostaną w pięknym nowym budynku, specjalnie zbudowanym dla uczczenia szkoły sanitarnej w Meilahdi pod Helsinkami.

Budynek ten ukończony zostanie ostatecznie na wiosnę przyszłego roku. Będzie on mógł pomieścić 550 zawodniczek olimpijskich w pokojach jedno i dwuosobowych.

IGRZYSKA ESTONSKIE.

W dn. od 16 do 18 bm. w Tallinie odbędą się po raz drugi z kolei „Igrzyska estońskie“.

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Estonii, a mianowicie 1.130 tys. igrzyska stanowiąc będą olbrzymią manifestacją, gdyż weźmie w nich udział czynny 20 tysięcy osób.

Najliczniejszy udział wykazuje gimnastyka i tańce narodowe, i

Pierwszy transport drzewa polskiego w Kownie

KOWNO, (PAT). — Część drzewa polskiego, zakupionego ostatnio na Wileńszczyźnie, przybyła już do Ko-

wna. Należy zaznaczyć, że tartaki kowieńskie przerobią w r. b. ogółem 33 tys. mtr. sześć. drzewa polskiego.

Litwa interesuje się maszynami rolniczymi

Litewska spółdzielnia rolnicza „Lietukis“ sprowadziła wzory maszyn rolniczych produkcji polskiej.

Obecnie są prowadzone badania nad możliwościami szerszego zbytu tych maszyn.

HALLO. HALLO.

JUŻ CZAS NABYĆ LOS

I klasy 45 zreformowanej Loterii w szczęśliwej kolektorce

DRÓGA DO SZCZĘŚCIA

WILNO
Wielka 44 Mickiewicza 10
ODDZIAŁY: Gdynia — Stonim, gdzie ostatnio padł

MILION na nr 128.215

25.000 na nr 10285	25.000 na nr 53785
25.000 na nr 86191	25.900 na nr 139991

I wiele innych wielkich wygranych
Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotną pocztą. Konto PKO 700.920

Horyniec - Zdrój

ZDROJOWISKO
siarczano-wapienno-borowinowe

W HORYNCU ZDROJU
wykorzystane są do maksimum wszelkie walory zdrojowiska.

Złóż ofiarę na F. O. N.

KRONIKA

CZERWIEC
9
 Piątek

Dziś: Felicjana
 Jutro: Małgorzata

Wschód słońca — g. 2 m. 45
 Zachód słońca — g. 7 m. 49

WILEŃSKA DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta (Świętojańska 2); Zastawskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paki (Antokolska 42); Szantyrza (Legionowa 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

KOŚCIELNA

— Rekolekcje zamknięte w Domu Rekolekcyjnym w Kalwarii Wileńskiej odbędą się w 1939 r.:

- 12—16 czerwca dla maturzystów,
- 19—23 czerwca dla maturzystek,
- 23—27 czerwca dla pań z inteligencji (nauczycielek, urzędniczek i in., kieruje ks. Miłkowski),
- 28.VI—2.VII dla pań z inteligencji (kieruje ks. Urmanowicz),
- 3—7 lipca dla kapłanów (kieruje ks. pral. Lubianiec),
- 10—14 lipca dla kapłanów,
- 17—21 lipca dla kapłanów,
- 24—28 lipca dla prac. domowych zrzesz. i niezrzesz.,
- 31.VII—4.VIII dla pracownic plebańskich,
- 7—11 sierpnia dla kapłanów,
- 14—18 sierpnia dla pań z inteligencji (nauczycielek, urzędniczek i in.),
- 21—25 sierpnia dla kapłanów dających bo życia wspólne.
- 26—30 sierpnia dla pań z inteligencji (nauczycielek, urzędniczek in.),
- 4—8 września dla kapłanów,
- 11—15 września dla zakrystianów i stow. relig. męskich,
- 16—24 września (7 dni) dla niewiast dających do wyższej doskonałości (mistyczne) opl. 20 zł,
- 25—29 września dla Kongr. III Zak. i Kat. Stow. Kob.

MIĘJSKA.

— Dzisiejsze posiedzenie Rady Miejskiej. Dziś o godz. 20 w sali posiedzeń Magistratu odbędzie się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej.

Spośród 12-punktowego porządku dziennego największe zainteresowanie wzbudzą: sprawa budowy w Wilnie przy ul. Grochowej i Zbożowej osiedli robotniczo-rolniczych oraz projekt dodatkowego trzeciego z rzędu budżetu dodatkowego na rok 1939/40. Budżet ten w znacznej części ma składać się z wydatków na cele inwestycyjne.

Wzmiankowane posiedzenie wobec uprzążnienia się wyborów do Rady Miejskiej oraz wobec rozpoczynających się wkrótce ferie letnie, będzie prawdopodobnie ostatnim posiedzeniem dotychczasowej Rady Miejskiej.

— Nagrody miłsta dla najpilniejszych absolwentów szkół powszechnych. Magistrat

postanowił zakupić kilkadziesiąt książek na nagrody dla najpilniejszych uczniów, kończących w roku bieżącym szkoły powszechne.

— Oddział Wileński Polskiego Towarzystwa Higienicznego w dn. 10 czerwca 1939 r. otwiera w Wilnie przy ul. Hetmańskiej Nr 3 Muzeum Higieny, które postawiło sobie za zadanie szerzenie zasad higieny.

Muzeum posiada stale działy, jak dział walki z chorobami zakaźnymi: z dżumą plamistą, dżumą brzuszną, gruźlicą, błonicą (difterytem), dział walki z alkoholizmem, dział opieki nad niemowlętami i dziećmi, dział Polskiego Czerwonego Krzyża i inne.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— „Wojna psychiczna, jej cele i metody“. 9 czerwca, o godz. 18, w lokalu Związku Pracowników Miejskich przy ul. Kościuszki 14-b odbędzie się odczyt dr. Stefana Brokowskiego pt. „Wojna psychiczna, jej cele i metody“. Wstęp wolny.

— Odczyt o *Żołnierzu Polskim*. Staraniem Związku Oficerów Rezerwy w Wilnie odbędzie się w sobotę 10 bm. o godz. 20 w lokalu Związku Oficerów Rezerwy (Orzeszkowej 11) niezwykle interesujący odczyt kpt. dypl. pilota Władysława Polesińskiego p. t. „*Żołnierz polski a żołnierz niemiecki*“. Tak osoba prelegenta, który jest twórcą Zakonu Krzyża i Miecza, jak i temat, oparty na doświadczeniu wojen i badaniach sztabowych, wywołują wyjątkowe zaciekawienie. Odczyt jest przeznaczony nie tylko dla wojskowych, ale i dla szerszych warstw inteligencji.

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

— Walne Zgromadzenie Zrzeszenia Grodzko-Powiatowego Z. P. O. K. w Wilnie. 11 czerwca rb (niedziela) odbędzie się Walne Zgromadzenie Zrzeszenia Grodzko-Powiatowego ZPOK w Wilnie. Przed zebraniem Msza Św. w kaplicy Ostrobramskiej o godz. 10, następnie otwarcie obrad o godz. 10.30 w pierwszym i o godz. 11 w drugim terminie, w lokalu Liceum Gospodarczego przy ul. Bazylińskiej 2.

Hotel EUROPEJSKI
 w WILNIE
 Pierwszorządny — Ceny przystępne
 Telefony w pokojach. Winda osobowa

Państwowe Liceum Telekomunikacyjne

przyjmuje podania na trzyletni kurs nauki tylko do 20 czerwca br.

Absolwenci przyjmowani są do państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon w charakterze techników.

Informacji udziela Sekretariat Liceum, Warszawa 30, Nowogródzka 45, telefon 555-20, wewn. 449 lub 473, oraz wszystkie urzędy pocztowe.

Działwa pu kowi Józefa Piłsudskiego

11 czerwca w Wilnie o godz. 9.30 odbędzie się w koszarach I Brygady Legionów uroczystość przekazania pułkowi piechoty legionów Józefa

Piłsudskiego sprzętu wojennego, ufundowanego przez działwę i personel pedagogiczny szkół wileńskich.

Prawie pół miliona dolarów ma otrzymać biedny buchalter z ul. Trockiej

Wśród ludności żydowskiej w Wilnie wielką sensację wywołała wiadomość o olbrzymim spadku, jaki całkiem niespodziewanie ma otrzymać niejaki Pilgan, buchalter zamieszkały przy ul. Trockiej. Otrzymał on depeszę ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej od adwokata, że w Filadelfii zmarł jego daleki krewny N. Kupersztajn, który w roku 1914 wyemigrował do Ameryki, gdzie dzie-

ki sprytowi i szczęściu dorobił się ogromnej fortuny. Jak podaje telegram spadek oszacowany jest na 480 tys. dolarów. Kupersztajn nie posiada bliższych krewnych, wobec czego cały ten olbrzymi majątek ma przypaść w udziale Pilganowi.

Wiadomość o tym wywołała wśród ludności żydowskiej w Wilnie zrozumięcia poruszenie.

Spisy wierzytelności Banku Bunimowicza są już sporządzone

Jak się dowiadujemy, urzędujący przy Masie Upadłościowej Banku Bunimowicza sędzia-komornik p. Pławski sporządził już spisy wierzytelności. Spisy te zostały udostępnione do publicznego wglądu osób zainteresowanych. Zostały one wyłożone do przejrzania w sekretariacie wydziału cywilnego Sądu Okr. w Wilnie.

W niedługim czasie spisy wierzytelności upadłego banku ukażą się w „Monitorze Polskim“. Od dnia ogłoszenia ich w „Monitorze“ zainteresowanym przysługiwać będzie w ciągu 2 tygodni prawo wnoszenia ewentualnych sprzeciwów.

Przy okazji należy dodać, że prace upadłościowe ostatnio posunęły się poważnie naprzód i w związku z tym należy spodziewać się, że częściowa wypłata należności klientom Banku nastąpi w stosunkowo niedługim czasie.

17138	110817
24363	118305
52984	122459
59138	137015
72289	144934
81630	149427
83473	150690
88079	155329
104601	158105
104738	159866

Hallo-hallo!
 TE SZCZĘŚLIWE
 numery losów
 SĄ DO NABYCIA JEDYNIEM W KOLEKTURZE
NADZIEJA
 LWÓW, UL. LEGIONÓW L. 11

Wyciąg i wypełnić!

KARTA ZAMÓWIEN

Proszę o nadesłanie pod wskazanym adresem:

Nr Nr _____

Nr Nr _____

Należność w sumie zł. _____ zapłace w natychmiast blankietem PKO

Imię i nazwisko _____

Dokładny adres _____

Podwyższenie wymiaru kary komunistce

W listopadzie 5 r. aresztowano na dworcu wileńskim niejaką Jentę Libermanównę z paczką literatury komunistycznej.

Sąd Okręgowy skazał ją na dwa lata więzienia. Prokurator odwołał się do Sądu Apelacyjnego, który zat-

wierzył wyrok I instancji.

Prokurator złożył kasację. Sąd Najwyższy nie zatwierdził wyroku, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Wilnie, który skazał Libermanównę na 4 lata więzienia.

Piszą do nas...

Centrala Chrześ. Związków Zawodowych W Wilnie Zapow. duu Stron

Pertraktacje, trwające już dłuższy czas, prowadzone przez Inspektora Pracy pomiędzy pracownikami a pracodawcami fryzjerskimi w sprawie zawarcia układu zbiorowego, zostały ostatnio zerwane z powodu zasadniczego uchylania się pracodawców przed zawarciem układu zbiorowego w ogóle. Ze względu na to, niezależnie od tego, że pracownicy wnieśli wniosek o poddanie zatargu

Nadzwyższej Komisji Rozjemczej, zgodnie z ustawą o układach zbiorowych, przystąpiła do strajku dla poparcia swoich postulatów, które w zasadzie stwierdzają tylko stan faktyczny fryzjerskich warunków pracy i płacy oraz zmierzają do wprowadzenia przepisów ustawodawstwa pracy.

Za Zarząd Centrali Chrz. Z. Z.

(—) WL. OSTROWSKI.

Wybieramy się nad morze Radiowy pociąg dla wszystkich

Klub Dziennikarzy i Publicystów Radiowych organizuje wielką wycieczkę nad polskie morze. Termin (28 czerwca) pomyślany jest dobrze. W tym bowiem czasie rozpoczynają się urlopy, a nawet trzy dni, spędzone wśród krajobrazu morskiego i bezbrzeżnej masy wód daje potrzebną zmianę środowiska i działa kojąco na układ nerwowy i psychikę.

HOTEL „ST. GEORGES“
 w WILNIE
 Pierwszorządny — Ceny przystępne
 Telefony w pokojach

3 odczyty profesorów lotewskich w Wilnie

9 czerwca br. o godz. 19 w Auli Kolumnowej USB prof. Uniw w Rydze p. Snikers wygłosi odczyt p. t. „Organizacja studiów lekarskich na Łotwie“.

10 czerwca w Zakładzie Anatomii Opisowej (Zakretowa 23) o godz. 18 prof. P. Snikers wygłosi odczyt p. t. „Trąd i walka z trądem na Łotwie“ oraz prof. R. Krimberg wygłosi odczyt p. t. „Hormonalny wpływ wyciągów mięśni na wydzielanie soków trawiennych“.

Wymienione odczyty wygłoszone będą w języku niemieckim. Wstęp wolny.

—oO—

Pociąg popularny do Warszawy pod hasłem: Wilno na wystawę „Nowoczesny sklep detaliczny“

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie zawiadamia, iż 10 czerwca rb. o godz. 23.10 odjedzie z Wilna do Warszawy pociąg popularny pod hasłem Wilno na Wystawę „Nowoczesny Sklep Detaliczny“.

Powrót do Wilna nastąpi dn. 14 czerwca rb. o godz. 6.40.

Cena pojedynczej karty kontrolnej, uprawniającej do przejazdu w obie strony oraz do bezpłatnego wstępu na Wystawę i obsługi turystycznej — wynosi 14 zł. 50 gr. Sprzedaż kart i informacje w „Orbisie“. Ilość miejsc ściśle ograniczona.

RADIO

PIĄTEK, dnia 9.VI. 1939 r.

6,00 Pies. por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 „W zaciągnięciu tatarskim“ — reportaż z uwag krówej w opr. Tadeusza Łopateńskiego. 8,30 czerwca. 11,00 Audycja dla szkół. 11,20 Muzyka z płyt. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,50 Sygnal czasu i niepal. 12,00 Audycja południowa. 12,10 Wiadomości z miasta i prowincji. 12,15 „W świecie sztuki“ — audycja dla najmłodszych w opr. M. Rozkowskiej. 12,30 Czwórka Biera Studniow. 12,35 koncert w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej. 12,45 „Młocin w osiedlach wiejskich“ — pog. dr B. Ogijewicza. 12,50 Audycja informacyjna. 1,00 wiadomości Rossini: Cyranki sewaski — opera komedia. 1,10 W przerwie: „O Rossini i Cyranki“ — szkic literacki. 1,20 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 1,30 Zakonczenie programu.

SOBOTA, dnia 10 czerwca 1939 roku.

6,00 Pies. por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 „W zaciągnięciu tatarskim“ — reportaż z uwag krówej w opr. Tadeusza Łopateńskiego. 8,30 czerwca. 11,00 Audycja dla szkół. 11,20 Muzyka z płyt. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,50 Sygnal czasu i niepal. 12,00 Audycja południowa. 12,10 Wiadomości z miasta i prowincji. 12,15 „W świecie sztuki“ — audycja dla najmłodszych w opr. M. Rozkowskiej. 12,30 Czwórka Biera Studniow. 12,35 koncert w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej. 12,45 „Młocin w osiedlach wiejskich“ — pog. dr B. Ogijewicza. 12,50 Audycja informacyjna. 1,00 wiadomości Rossini: Cyranki sewaski — opera komedia. 1,10 W przerwie: „O Rossini i Cyranki“ — szkic literacki. 1,20 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 1,30 Zakonczenie programu.

BARANOWICZE

PIĄTEK, dnia 9.VI. 1939 r.

6,30 Sygnal i pieśń poranna. 8,10 „W zaciągnięciu tatarskim“ — rep. Tadeusza Łopateńskiego. 13,00 Wiadomości z naszych stron. 13,10 Nasz program. 13,15 Muzyka południowa (z płyt). 13,45 Reportaż aktualny. 14,00 Muzyka lekka (z płyt). 17,00 Muzyka (płyty): Piosenki wojskowe. 17,35 Śpiewa chor szkoły powszechnej w Bielniankach — pod dyr. Witolda Maszewicza (z Wilna). 17,50 Gawęda ze słuchaczami — dyr. Zbigniew Cis-Bankiewicz. 20,25 Karmienie zwierząt — pog. dra Henryka Zinna. 20,35 Wiadomości dla wsi. 23,05 Zakonczenie programu.

SOBOTA, dnia 10 czerwca 1939 r.

6,30 Sygnal i pieśń poranna. 8,10 „W zaciągnięciu tatarskim“ — rep. Tadeusza Łopateńskiego. 13,00 Wiadomości z naszych stron. 13,10 Nasz program. 13,15 Muzyka południowa (z płyt): 1. J. Strauss — Zemsta niepełna. 2. Intermezzo z op. „Tysiąc i jedna noc“. 3. Ptp. z opt. Baron cygański. 4. Strauss król walców. 5. Nad pięknym modrym Dunajem (Ada Sari). 6. Grzmoty i błyskawice. 7. Kobiety, wano i śpiew — walc. 8. Pocałunek — walc. 13,45 Reportaż aktualny. 14,00 Muzyka wesola (płyty) „Jazz“. 17,00 Koncert symfoniczny (płyty z Wilna). 17,30 Koncert wieczorny (płyty). 20,35 Audycja dla młodzieży — „Służba wojskowa“ — szkoła dla młodzieży — pog. Kazimierza Szuka. 20,35 Wiadomości dla wsi. 23,05 Zakonczenie programu.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— „Poprostu człowiek“ z występem Sawana na przedstawieniu wieczorowym! Dziś, w piątek dn. 9 czerwca przedstawienie wieczorowe w Teatrze na Pohulance o godz. 20 wypełni nad wyraz ciekawa sztuka w 5 obrazach, jednego z najgłośniejszych autorów współczesnej Hiszpanii — Miquel de Unamuno pt. „Poprostu człowiek“ z występem Z. Sawana w roli głównej. Udział biorą pp. L. Korwin, H. Łęcka, Z. Ślaska, W. Szczepańska, Z. Błchewicz, St. Jaśkiewicz, St. Kepka, A. Łodziński, L. Taarski. Oprawa dekoracyjna — K. i J. Gulusowie. Ceny popularne.

— Jutro, w sobotę dn. 10.VI o godz. 20 „Dama od Maksyma“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— Pożegnalny występ zespołu baletowego Feliksa Parnella. Dziś pożegnalny występ słynnego baletu F. Parnella. W programie dzieła, które zyskały sławę temu słynnemu na świat cały baletowi, a więc „Fantazja polska“ J. Paderewskiego, „Etiuda rewolucyjna“ Fr. Chopina, „Zaproszenie do walcu“ Webera, „Freski egipskie“ Lugini i inne.

„Błękitna maska“ grana będzie jutro.

Tajemniczy „wysłannik śmierci“ w szpitalu Sawicz

W szpitalu Sawicz targnęła się na swoje życie przebywająca w tym szpitalu na kuracji mieszkanka miasta Wilna Justyna Srybrna.

W nocy, kiedy wszyscy chorzy już spali, Srybrna w zamiarze samobójczym zażyła większej dawki trucizny. Dyżurna siostra zauważyła jednak w porę wypadek i udzieliła desperatce pierwszej pomocy. Wstępne dochodzenie nie wykazało, że truciznę dostarczyła

chorej pewna niewiasta, która ją odwiedziła. Chora odmawia uprzejmie jednak udzielenia jakiegokolwiek bądź informacji co do powodów, które skłoniły ją do kroku desperackiego.

Policja prowadzi obecnie dochodzenie celem ustalenia nazwiska „tajemniczego wysłannika śmierci“. Osoba, która dostarczyła Srybrnej truciznę, grozi sprawa karna. (c)

Tragiczne samobójstwo rymarza Znaleźiono go wiszącego w składziku

Wczoraj rano przy ul. Wileńskiej 18 rozegrał się dramat samobójczy. Na podwórku domu w składziku znaleziono wiszące zwłoki zam. w tym domu, 26-letniego Stanisława Pawłowski, z zawodu rymarza.

Pawłowski, chory na epilepsję, od dawna, prześladowany był przez manię samobójstwa. Domownicy piño-

wali każdego jego kroku, obawiając się, by nie targnął się na życie. Wczoraj rano wyszedł on niepostrzeżenie z mieszkania, zakradł się do mieszczących się na podwórzu składzików i tam powiesił się.

Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon. (c)

Możą się nieszczęśliwe wypadki z powodu nieostrożnej jazdy

W Wilnie wzrosła ostatnio ilość nieszczęśliwych wypadków, spowodowana z jednej strony nieuwagą kierowców wozów ciężarowych, a z drugiej samych poszkodowanych, nie zachowujących wymaganej ostrożności przy przechodzeniu przez jezdnię.

Na ul. Zawalnej lekarz Eugeniusz Warszczyk (Kalwaryjska 6) wpadł ze swoim motocyklem na przechodzącego przez jezdnię 43-letniego L. Szukstulskiego (Subocz 37),

który doznał ogólnych potłuceń ciała.

Na Lipówce auto r 90285 potrafiło przebiegające przez jezdnię 10-letniego Wincentego Pikarskiego (Lipówka 5). Chłopiec doznał urazu głowy. Szofer zaś szybko odjechał nie zatrzymując się. Powiadomiona policja wszczęła dochodzenie.

Na ul. Nowogrodzkiej przejeżdżając przez auto 17-letni Władysław Konopieniec (Prosta 8). Przewieziono go do szpitala. (c)

Potrącenia należności za świadectwa przemysłowe na 1939 rok

ze stałego podatku obrotowego

Przestarzała forma świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych została zniesiona ustawą o podatku obrotowym, obowiązującą od stycznia 1939 r., co przyczyniło się znacznie do uproszczenia techniki podatkowej. Należność za świadectwa przemysłowe wliczono do nowego stawki podatkowej. Ze względu jednak budżetowym celem utrzymania w roku budżetowym 1938—39 przewidywanych wpływów ze świadectw przemysłowych, ustawodawca — mimo wprowadzenia od 1939 r. podwyższonych stawek podatkowych — utrzymał w tym roku również pobór opłat za świadectwa przemysłowe z tym, że należność za świadectwa zostanie potrącona z zaliczek względnie wymiaru podatku obrotowego za 1939 r. uiszczanego przez osoby, opłacające podatek obrotowy.

Jednak ani przepisy ustawy o podatku obrotowym ani rozporządzenia wykonawcze nie podają sposobu, w jaki mają otrzymać

zwrot swej należności za świadectwa przemysłowe przedsiębiorstwa, sprzedające towary, podlegające stałemu podatkowi obrotowemu. Przedsiębiorstwa te opłacają bowiem podatek obrotowy za pośrednictwem wytwórcy danego produktu. Niepotrącenie należności za wykupione przez nie świadectwa przemysłowe spowodowałoby podwójne obciążenie tych przedsiębiorstw: raz z tytułu świadectw przemysłowych a drugi raz z tytułu ekwiwalentu za zniesione świadectwa, zawartego w podwyższonych stawkach.

Celem uniknięcia podwójnego opodatkowania, Związek Izby Przemysłowo-Handlowych R. P. wystąpił do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o jednakowe traktowanie przedsiębiorstw dokonywujących obrotów towarami podlegającymi stałemu podatkowi, jak i opłacającymi podatek obrotowy w zwykłej formie oraz o przyznanie im zwrotu należności za świadectwa względnie zachowanie jej jako nadpłaty.

Wynajem garażu wymaga świadectwa przemysłowego

Ostatnio Sąd Najwyższy rozpatrywał sprawę wniesioną przez właściciela posesji, który na tyłach swej nieruchomości wybudował garaż dla taksówek, które urząd skarbowy zakwalifikował jako przedsiębiorstwo przemysłowe.

W obronie swego stanowiska urząd skarbowy motywował, że wynajem garażów nie może być traktowany jako zwykły najem lokali i wymaga wykupienia specjalnego świadectwa przemysłowego. Z tego tytułu wymierzono właścicielowi posesji grzywnę za brak patentu przemysłowego.

Właściciel domu (przy ul. Kruczej) motywował swe stanowisko tym, że nie prowa-

dzi on przedsiębiorstwa taksówkowego, lecz jedynie wynajmuje boksy osobom, posiadającym taksówki i trudniącym się prowadzeniem przedsiębiorstw, mających za zadanie zarobkowy przewóz osób w mieście. Jednocześnie właściciel domu zaznaczył, że nie jest podnajemcą lecz że wynajmuje bezpośrednio garaże przedsiębiorcom taksówkowym.

Sąd Najwyższy podzielił zapatrywanie władz skarbowych i uznał, że na zasadzie obowiązujących ustaw wynajem garażów wymaga wykupienia świadectwa 4 kategorii, w wypadku gdy w garażach mieści się do 10 samochodów oraz świadectwa 3 kategorii — w wypadkach, gdy garaż mieści więcej niż 10 samochodów.

KINO Rodziny Kolejowej
Dzisiaj. Najwytworniejsza najpiękniejsza najbardziej czarująca
Joan Crawford w rewelacyjnym filmie
ZNICZ „Dama na 2 tygodnie“
Wiwulskiego 2
Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 6-ej w święta o 4-ej

OGNIKO
Dzisiaj. Polskie arcydzieło filmowe
Ostatnia brygada
Nadprogram UROZMAICONE DODATKI. Początek seans. o g. 6, a w niedz. i święta o 4.

Z teki policyjnej

Z nastaniem lata zwykle zwiększa się ilość podrzucanych dzieci. Wczoraj w mieście znaleziono trzech podrzutek.

Na ul. Trockiej nieznaną kobietą podrzuciła 3-letniego chłopca. Drugiego podrzutek (chłopca w wieku 3 tygodni) znaleziono w bramie domu Nr 22 przy ul. Mickiewicza. Trzeciego z kolei podrzutek znaleziono na brzegu Wilki.

Podrzutek skierowano do przytułków miejskich.

* * *

Na ul. Zawalnej policja zatrzymała wczoraj trzech złodziei z wytrychami, którzy udawali się do „pracy“.

Złodzieje na widok wywiadowców usiłowali zbiec, lecz w wyniku pościgu zostali zatrzymani.

* * *

Do policji wpłynęło zameldowanie przeciwko Księżni Tomczakowej (Ponarska 35), która w dotkliwy sposób, na tle zażurzenia rodzinnego, pobiła swoją matkę Urszulę Kasperowiczową, zam. przy ul. Rydza-Smigłego Nr 46.

Tomczakowa zostanie pociągnięta do odpowiedzialności sądowej.

Teatr m. NA POHULANCE

Dzisiaj o godz. 20-ej

Prostu człowiek

Ceny popularne

Reprezentacyjne Kino CASINO

Casino dla wszystkich! Wszyscy do Casina!

Dzisiaj premiera.

Piękny melodyjny, wesoły i dramatyczny film, osnuty na tle popularnej piosenki wojskowej

Gdy Madelon...

W roli gł. Henry Garat i Helene Robert.
Nadprogram: dodatek kolorowy i aktualności

PAN | Dobrze filmy tylko u nas!

Wielki film szpiegowski

Kapitan Benoit

W roli gł. Jean MURAT | Piękny nadprogram. | Sala dobrze wentylowana

HELIOS | Królewna

Snieżka

Genialnego

Walta Disneya

Spieszcie ujrzeć ten cud współczesnej techniki.
Dla dzieci od 25 gr. | Początek o 4. W sobotę i niedzielę od 2

MARS | Dziś premiera | Podwójny program.

1) czołowy film polskiej produkcji
DZIEJE GRZECHU Stefana Żeromskiego

2) **Moskiewskie noce**

W roli gł. Harry Baur i Annabela

Chrześcijańskie kino SWIATOWID | Charlie Chaplin

Król humoru
W najlepszej swojej komedii
„Dzisiejsze czasy“
Początki seansów o godz. 4—6—8 10, w święta o godz. 1—3—5—7—9

Co każdy o motoryzacji wiedzieć powinien

Inż. Ryszard Hergel, jeden z czołowych bojowników w sprawach motoryzacyjnych, który posiada specjalnie wielkie zasługi na polu propagandy głębszego znaczenia motoryzacji z punktu widzenia rozszerzenia gospodarki narodowej i obrony kraju, jeden z kilku osób, które w okresie lat polityki demotoryzacyjnej nie złożyły broni i walczyły o lepsze jutro silnika w Polsce, opracował broszurę pt. „Co każdy o motoryzacji wiedzieć powinien“.

Broszura omawiana, utrzymana w tonie popularnym, daje przegląd rozwoju ruchu motorowego w poszczególnych państwach oraz uwidacznia w sposób przystępny i przemawiający dla laika wielkie korzyści, jakie rozwój motoryzacji przyniósł we wszystkich niemal dziedzinach gospodarki narodowej.

Praca ujęta jest przejrzyście, w sposób przystępny i popularny, w oparciu o facho- we źródła, które przemawiają dobitnie i przekonująco.

Broszura zaopatrzona jest przedmową napisaną przez przewodniczącego Międzyministerialnej Komisji dla Spraw Motoryzacji Kraju — wiceministra inż. J. Piaseckiego, który m. in. pisze:

„Koni mechaniczny, zaklęty w silnikach samochodów i motocykli, jest znacznie szybszy i wytrzymałszy od konia żywego — im więcej koni mechanicznych będzie służył zagadnieniom komunikacji w Polsce tym mniejsze staną się odległości, tym krótszy będzie czas zużyty na ich pokonanie, tym bogatsza, tym silniejsza stanie się nasza Ojczyzna.“

„Szerokie uświadomienie naszego społeczeństwa w tym kierunku, pogłębienie jego zainteresowania zagadnieniem motoryzacji, ma dla nas nadal szczególnie ważne znaczenie.“

„Broszura inż. Hergela właśnie ten cel osiąga, przedstawia bowiem w sposób prosty i związany z motoryzacją w różnych krajach, jej stan obecny, zamierzenia na przyszłość oraz korzyści, które ona tym krajom przynosi.“

„To też należy uznać broszurkę inż. Hergela za pracę bardzo celową i ze wszelkich miar pożyteczną.“

* * *

Broszura omawiana nie jest przeznaczona dla fachowców — jej zadaniem jest informowanie przede wszystkim tych, którzy stoją zdala od zagadnień związanych ze sprawami motoryzacyjnymi. Broszura ta winna znaleźć się przede wszystkim w rękach nauczycieli szkół powszechnych, którzy nie rzadko wykazują zainteresowanie tematem tak bardzo popularnym wśród młodzieży szkolnej, narzekając na brak potrzebnych, popularnie ujętych lecz źródłowych materiałów.

Broszura „Co każdy o motoryzacji wiedzieć powinien“ wydana została nakładem Automobilkłuba Polskiego. Jest ona rozdawana bezpłatnie wszystkim osobom, interesującym się zagadnieniami związanymi z motoryzacją.

Popieraacie Przemysł Krajowy!

Na tańszą wytwórnię siatek ogrodzeniowych
„SIATKODRUT“
Lwów Zamperstynowska 1. 33

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurcenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Janina Lankeowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasińskiego 1—3 róg ul.
3-go Maja obok Sądu.

UWAGA: Dzielnica Bistrzycka-Borowa.
Siostra miłosierdzia mieszka na letnisku
Kunowskiego. Zanleć Bistrzycki 6-c (vis-à-vis lasu). ZASTRZYKI, BANIKI i in.

LETNISKA

LETNISKO uwapokojone, umocowane
za 60 zł, od 15 czerwca w sosn. lesie nad
rzeczką, przystanek Szumsk. W leśniczówce
p. Sobolewskiej. Dowiedzieć się: Legionowa
Nr 73.

LETNISKO - PENSJONAT. Miejsce wolne
sucha — wśród lasów sosnowych — pokoje
słoneczne umeblowane (bez pościeli) — od-
ległość od przystanku „Kamionka“ 3 km.
Wikt 5 razy dziennie. Odległość od kąpielni
1 km. Całodzienne utrzymanie od 3 do 3.50.
Blizsze informacje: Kazimierz Krzazek,
folw. Mkszany, p. Ostrowiec k/W.

LEŚNICZÓWKA nad Czarną Hańczą w
odległości 30 km od Augustowa przyjmie go-
ści na lato. Utrzymanie dzienne 4 zł. Adres:
poczta Sopotnikin pośrednictwo Mikanów-
ka. Leśniczówka Łozki.

Kupno i sprzedaż

SKLEP ODSTAPIĘ w dobrym punkcie
Adres w Administracji.

KUPIĘ dom z długim bankowym, wpla-
cąc 20 tysięcy. Oferty pisemne do redakcji,
777.

DO SPRZEDANIA żółty duży lis (kol-
nierz) w b. dobrym stanie. Dowiedzieć się:
Mickiewicza 20, restauracja „Georges“.

Kino Teatr „PAN“

w Baranowiczach
Potężny film polski
wg scenariusza T. Doległ-Mostowicza
„BIAŁY MURZYN“
W roli gł.: Wiszniewska, Cwiklińska,
Orwidówna, Węgrzyn i in.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Holubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depezywe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczczyk — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Świąćki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169;
Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze,
Ułańska 11; Żuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieswież, Kleck, Słonim,
Stolpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębok-
kie, Grodno, Pińsk, Wolkowsk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnośnikiem do
domu w kraju — 3 zł., za grani-
cą 6 zł., z odbiorem w admini-
stracji zł. 2.50, na wsi, w miej-
scowościach, gdzie nie ma urzędu
pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem
30 gr., drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy
tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy
Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika
redak. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłosze-
nia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy
Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadstane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega
sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłosze-
nia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.